

Czíslo 40.
2. ołtobra.

Bonhaj Bóh!

Lětník 20.
1910.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérne džělaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

SSerbiske nјedželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Gsmolerjez knihicžischczerńi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétnu pschedplatu 40 np. dostacž.

19. nјedžela po žwiatej Trojizy.

Efes. 4, 22—28.

„Schtóž wéri a kschczeny budže, tón budże sbóžny“, a „wét do teho knjesa Jesom Khrysta, dha budžesch ty a twój dom sbóžny“. Husto potajkim žwiate pišmo wubehuje, so je na wérje wschitko ležane. Ze dha pak temu wopravdze tak? Njeje dha wjele bóle wschitko na tym ležane, kajke žiwjenje čłowjek wjedże? Tajke praschenje čzinisch pak njetrjebawski, pschetož kajkaž je twoja wéra, tajke je twoje žiwjenje, a wérjenje a žiwjenje w hromadze wižatej kaž žórklo a ręczka, kaž schtom a płody. Hdyž potajkim žwiate pišmo žada, so dyrbi čłowjek wericž, dha wono s tym žada, so dyrbi wón tež po wérje žiw ybęž. A kajke žiwjenje to je, to praji nam dženžnišcha epistola. Tajke žiwjenje wérneho kschescijana njeje mōžno bjes wérzy, ale wono saložuje żo na wérzu a wono s wérzy wuhadža a porno prjedawšchemu žiwjenju w hréchach je tole žiwjenje nowe žiwjenje we wérje. Tole nowe žiwjenje we wérje żo snutskownje narodzi a swonkownje żo sjetvi.

Hdyž japoschtoł Pawoł Efesiskim kschescijanam pishe: „Wotpołozcze po prjedawšhim waschnju teho stareho čłowjeka, kiz psches jebate lóscity żo skasy, wobnowcze pak żo w duchu žwojeje myžle a wobleczeje żo teho noweho čłowjeka“, dha žada wón żebi s tym na sdacze jeno swonkowne wézy. Wón ręčzi wo wotpołozjenju starego a wo wobleczenju noweho čłowjeka, runje jako żo draftu woblekach a wuzlækach. Wón żebi na sdacze žada, so

dyrbja Efesiszny žwoje prjedawšche hréchi a sle poczinki pomalu wotpołozicž jedyn po drugim a teho runja wschitke dobre poczinki po něczim żo woblekacž jedyn po drugim, a něchtóžkuli żebi myžli, so żo na tajke waschnje nasche wobroczenje stanje, ale japoschtoł myžli to żebi hinał. Po 23. schtuczzy wón połaze, so dyrbi żo wobroczenje čłowjeka stacž snutskownje po wutrobje a myžli a duchu. Stary čłowjek njeje tola hromada hrośnych poczinkow, kiz żo čłowjek jeno swonkownje pschilépja, ale stary čłowjek je zyłe snutskowne waschnje a smyžlenje, je moja wutroba, wot Bóha wotwobroczena a k wschemu ślemu pschiwobroczena a wot luteho śleho požadanja pschecžischcžana. Tajka wutroba njepschinjeże nam nicžo dobrego, pschetož wona żo psches jebate lóscity skazuje. Tute lóscity naž sjetvaja mjes tym, so nam wscho, schtož sakasane je, jako něschto rjaneho psched woczi dżerža, a dawamy żo sjetvacž, dha pschezo bóle do wotroczkowstwa tajkich lóscitow sapadujemy a kónz tajkeho sjetvania je to skażenie. Njedyrbi-li pak s nami tak daloko pschińcž, dha dyrbimy snutskownje po zylym naschim waschnju a smyžlenju, po naschej wutrobje wobnowjeni ybęž.

Tole wobnowjenje pak njemóžemy dokonjecž żami se žwojeje možy, ale wono dyrbi wot Bóha wuńcž. Wón je tola tež žwojeho žyna sa naž do žmjerze dał, so by naž wumohł s nascheje winy. Schtóž pak do Jesom Khrysta jako do žwojeho wumoznika wéri, tón cžuje żo mohł-rjez jako s nowa narodžený, teho nima Bóh wjazy sa hréchnika, ale sa noweho čłowjeka. Wéra pak je na

do bo to wotewrjenje durjom, s kotrejmiž Chrystus ſam do nascheje wutroby ſaczehnje, tak ſo nětko pſched hréhom czekam a to dobre lubujem a tu móz dostawamy, to dobre, kotrež lubujem, tež woprawdze czinic, a tak ſtwori tón knjes w naš nowe žiwjenje. Nascha pſchisluſtchnoſcž pak pſchi tym je, ſo potajnemu dželaniu knjesoweho Ducha napscheziwo njeſtejimy, ale jemu czinic dawamy, a kaž husto pytniemy, ſo stary Hadam, ſo czeło ſo ſwiatemu Duchu pſchecziwi, dyrbimy wachowacž a ſo modlicž. Kaž husto pak wjeczor ſwoju draſtu wotpložujemy, dyrbimy ſo dopomnicž, ſo dyrbimy tež stareho czlowjeka wotpložicž, a kaž husto rano ſo woblekam, dyrbimy Boha proſyacž, ſo chył nam pomhacž, tež noweho czlowjeka ſo woblekacž, ſo by to nowe žiwjenje tež na ſwětlo pſchischlo a ſwonkownje ſo ſjewiło.

Takfe žiwjenje we wérje ſo pak ſjewi ſ tym, ſo nowonarodzeni kſcheczijan wérnoſcž rěči, ſo je wón połny pſcheczelniwoſcže a czicheje myſle a ſo ſe ſwojimaj rukomaj džela a ſo prozuje, ſo by dawacž měl potriebnemu. Duž tež japoschtoł napomina: „Wotkladzcze lžu a rěczce wérnoſcž, kóždy ſe ſwojim bližſhim, dokelž my ſtam ſmij mjes ſobu.“ Kaž wjele ſo tola nalhaje a kaž czeło tola czlowjeku pada, wérnoſcž rěczecž tež tam, hdzež je jemu jeho hacze a jebanje dopołasane. Tak ma stary Hadam hisheče ſwoje knjeſtwo mjes nami a stary Hadam dyrbici hacž, dokelž je wón wot wótza lžow. Nowy czlowjek pak ſebi myſli a roſpomina, ſo ſmij ſtam ſmij mjes ſobu na tym czełe, kotrehož hłowa je Chrystus tón knjes. Kaž jedyn ſtam ſa tón druhi džela, woczi hładatej ſa zyłe czeło, hłowa myſli ſa druhe ſtam, kaž tak wſchitke ſtam ſmierito zyłego wuczinja, tak tež dyrbici jedyn kſcheczijan druhemu pomhacž a ſ druhimi něſchto zyłego wuczinicž jako ſtam na tym czełe, kotrehož hłowa je Chrystus. Hdzež pak jedyn druhoho ſtajniſe wobelhaje, tam tež njemóže žane domérjenje wjazh bycž, tam tež njemóže ſhromadne žiwjenje wobſtacž. Schtož pak chze prawy ſtam bycž, tón ſloži ſo we wſchitlih węzach po tej hłowie, po Chrystusu, tym kralu wérnoſcze.

Dale pak japoschtoł napomina: „Hněwacže-li wy ſo, dha njehrēſcheže.“ Saſanu njeje tón ſwiaty hněw, kaž tón knjes ſam ſo něhdyn hněwaſche w ſwiatym hněwie na ſaſaſkych židow, ale tón njeſwiaty hněw, hdzež ſo czlowjek roſhněwa pſchi najmjenſchej kſchecziwe, kotaž ſo jemu ſtanje, a hdzež wón hisheče poſdžiſcho ſo doſho hněwa a ſo ſmierowacž njeha. Hdzež pak je czlowjek ſo ſ nowa narodzik a žiwy je we wérje, tam ſo takfe ſtarž njemóže. W hněwie pſchihadzeja czlowjeku myſle, liž kaž helske ſchliczki a ploomjenja jeho duſchu ſahorja. Kotry kſcheczijan chze ſo takfe ſtrachosczi wustajicž?

Napoſledk pak japoschtoł naš warnuje pſched hréhom, kotrehož dyrbjal ſo kóždy kſcheczijan hanibowacž. Ssudha hisheče paduſchi mjes kſcheczijanami? Bohužel doſcž. Paduch pak njeje jeno tón, liž zuſe kublo woſmije, ale tež tón, liž zuſe kublo pſcheczini, hdzež dyrbjal je tola ſdžeržecž; paduch je tón, liž je ſeni a proſdný khodi, hdzež dyrbjal dželacž. Něſchto rjaneho pak je, hdz czlowjek ſam ſwoj khleb je a potriebnym hisheče wudželuje; schtož pak wotym ničo njewě, w tym je stary czlowjek mózny, w tym njeje ſo hisheče nowy czlowjek narodzik. Nowy czlowjek pak je połny luboſcze a czini dobrotu po tym ſłowje: ſbóžniſcho je dacž, dyzli bracž.

Prawe, wérne kſcheczijanſke žiwjenje wuſhadža po tajkim ſ wérje a wjedże ſo we wérje a duž chył tón knjes tež nam wérnu poſylnicž a pſchisporjecž, ſo bychmy živi kſcheczijenjo byli! Hamjen.

W. w. N.

Bedženje po wótznym domje.

(Kwandt.)

Ach, ſo bych bórſy doma był,
We wótznym domje ja!
Kaž radu bych ſo i méréj dał
A czische wuspěwał
Szej ſwoje ſdýchneńčka!

Ach, ſo bych bórſy doma był,
Szym ſprózny pſchejara.
Po lubnym klinje Wótzowym,
Sa ſłódkim wjeſłom domjazym
Nětk źedzi wutroba.

Ach, ſo bych bórſy doma był
We domje njebjefkim,
Kiž krej a prawdoſež Chrystuſa
Mi hréſhnikoj je dobyła. —
Mi ſtſchecze ſo po nim.

Ach, ſo bych bórſy doma był!
Haj, domach chył bhcž ja,
Hdzež žiwjenje je bjes ſmjerze,
Bjes nufy węczne wjeſzele
A prawda bjes ſdacža.

Ach, ſo bych bórſy doma był,
We wótznym domje ja!
Mam pak ſchecze dlęje puežowacž,
Chzu ſ tym ſo pſcheko ſmierowacž:
„Schtož mje tam docžaka.“

Jurij Bróſt.

Khudu a tola bohaty.

W hollandskim měſeſe Delfcze běſche něhdyn pobožny muž ſ mjenom Kutał žiwy. W ſchecznatym ſeče ſwojeho žiwjenja wón ſ powrōczeniom jeneho czełkma do ſmijertneho stracha pſchitidože, bu pak hisheče wuſhadany. S tym jeho žiwjenje tón prawy ſaměr dosta; wón bu wot nětka grat bójſkeje luboſcze. Jego zyłe naſladne ſamoženje, wſchón jeho čaž a wſchitka jeho móz temu knjeſej ſluſchesche. So mohl khorym prawje pomhacž, bu wón ſ lekarjom. Dokelž pak běſche wjele khudych a khorych w Delfcze, wón wulzy ſlutniwe žiwjenje wjedžesche, ſo mohl po móžnoſeſi mnohim pomhacž. Wón na twjerdej ſawzy ſehasche, jeho khori mějachu dobre loža; wón ſuči khleb a twarožk jědžesche, ſo bychmu jeho khori we ſwojim wuczerſtvenju móznu, poſylnjazu žiwnoſcž měli. Zyrobie ſredki wón khorym wjeczor poſdže noschesche, ſo by ſo khudoba khudych njerosnjeſka a njewohaniſka. Na jenej tychle nóznych wophtankow khorych jemu někajki czlowjek mantl rubi. Wón jón niz jeno temu rubježnikſi pſchewostaji, ale ſo jeho ſ pſcheczelniwym, zunim hložom wopraſcha, hacž wón to ſznam ſo myſli czini, dha chył i njemu pſchicacž, ſo wón jemu něſchto da. Tola tale czichomyslna luboſcž na teho rubježnika tajli ſacziſhcz ſezini, ſo wón tón mantl wróčzo da.

F.

Gustav Knak,

už je 1806 w Barlinje narodzi a 1878 na jenym puczowanju w Dünowje pola Stolpmündy wumrje, běsche předat evangelijský Bethlehemskej zyrkwi w Barlinje. Wot njeho manželům krasný, wot Handrija Sejlerja tak wubjernje pschelozemý khérlsruch: „Pschiwolce, pschiwolce czahneč mi, hdžez Jeſuš je“ rc. Essledowazh rjany khérlsruch wón 1870 w jenu náz pěchniesche, ktruz dýrbjesche sa czas dlějscheje khorosze w žamocze a bjes spanja pschebyč:

Náz je, spacž ja njemóžu,
Duz na teho ſhlađuju,
Kíž tež zhlu náz njej ſpał,
Hdžez je ſa mnje ſdychował.

Widžu tamnu ſahrodu,
Teſho bohoſč nježměrnu,
Hdžez je jeho wutroba
Se žmijercžu ſo bědžila.

W ſajkej wón tam ſtysknocze
Sa mnje klecžo czerpjesche!
Krwawne krjepki padaju
Zemu ſ cžola na ſemju!

Teſho luboſč ſaſtupna
Na mój hréch mi myſlicž da,
Kíž bjes Khrysta ſaſluzbý
Do hele mje ſtorcžil by.

Š troſchtom tejle ſaſluzbý,
Š Khrystuſa kruju krjepjeny,
Boži mér we duſchi mam,
Duz něk ſoči ſandželam.

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſchuli.

(Poſtracžowanje.)

b. Wuknjenje a pschednoſchenje. Poſledniſche ſtawa ſo pak k wuknjenju a ſwucžowanju w čítanskej hodžinje a pschi repitiji, pak k naſožowanju jako modlitwa pschi ſpocžatku a ſlónčenju wucžby abo mjeſ roſtuwucžowanjom k poſchitkovnemu natvareniu. Schtož bu we wotſtaſku pod a wo čítanju khérlsruchow pschi wucžbe w druhich wucženskich pschedmjetach, woſebje w nabožinje, praſene, to tež tudy placiž. Pschednoſchenje khérlsruchow je pak lepſche, dýzli jich čitanje, a njedyrbjaló ſo teho dýzli, jakomdžecž, maju-li džecži khérlsruch w pomjatku. Pschi wſchém pak, schtož ſo čita abo pschednoſchuje, dýrbí ſo ſajne wutrajnoſčju na to džiwačž, ſo ſo to pomaču, wótsje, prawoſynečne, ſ wótrej artikulaziju, ſ dobrým a ſylným akzentom, ſe ſkvrným wobledžbowanjom pschedstawkow a ſ derjeklingým hložom ſtava; doboř ma ſo ſe wſchej ſrutoſčju na to hladacž, ſo džecži ſ teho, schtož čítaju, tež wuzitk czerpaju. Morwe a lohkomyſlne ſwjerſchne čitanje nježmje ſo ženje czerpicž.

Memorazijsko ſe ſtava, dýrbí ſo najbóle tam ſtačž, hdžez ſo to ſ wjetſcha najmjenje ſtava, mjenujz w ſchuli. Čítanska hodžina ma hlownu wěz činicž, ale jara wjele móže ſo tež w tých hodžinach ſtačž, hdžez ſo jako čiže pensa nimale pschedzo pižne ſwucžowanki naſdawaju. Jeſi jeno dobra disciplina w ſchuli, dha tež ſ tutym wuknjenjom prawje derje dže. So dýrbí ſo tež domjaza pilnoſč žadacž, kóždy wucžer wě. Čim mjenje pak je to trébne, woſebje tam, hdžez domjaza nusa wot džecži wjele domjaza džela žada, čim lepje.

c. Spěwanje khérlsruchow ſo, kaž čitanje, we woſebitých hodžinach a ſkladnoſtnje ſtava. Řajke žiwenje do wucžby pschi-hadža, woſebje do naboženſkeje hodžin, hdžez wucžer ſpěw wužicž roſhy, a ſu-li džecži tak we woſbedzenſtwje khérlsruchow, ſo ſamóža bjes wotewrjenja ſpěvatſkich pschi-hodžmu khérlsruchowmu ſchtucžfu ſ hlowu čerftwje wuſpěwacž. Kaž to džecži jima, hdžez móža n. psch. pschi ſlowach: „Martha mějſe ſotru, ſ mjenom Marju, ta ſyže ſo k Jeſužowymaj nohomaj a poſluchasche na jeho rěč“ rc. hnydom tu ſchtucžku ſanjecž: „Kaž ſo Marja prázovasche wuživacž to jenice, hdžez na Khrysta poſluchasche, poſna horzej luhoſeče“ atd! Hdžez ſo na tajke waſchnje ſchulſke žiwenje ſe ſpěwom wožitwa, tam ſměmy ſo nadzecž, ſo ſměmy po nečim ſaſo ſpěwawu ſud, ſchtož někole ſtora nihdže njeje: teſt, hlož, ſpěwawu wutroby poſrachuju. Pschetož hdžez dha ſpěw ſklyſhich? Nimale jeno hiſeče we zyrkwi; ſchtož pak ſtronka zyrkwi ſklyſhich, je ſwjetſcha jeno ſrudžawe. Mi je njedwělomne, ſo ſu ſchule woſebje teho wina, kotrež džecžom ſpěw a ſpěwanſku hodžinu pschemaſlo lubo činjia. Najwiažy džecžazých ſpěwów wſchaf ſo jenož ſa džecži hodža; mužovo a starži njemóža je derje ſpěwacž. A býl-li ſpěw po teſtce a hložu tež tón pravý, njemóž ſo tola ſpěwacž; pschetež tež teſt we hlowe njeſedži a bjes wjedžerja ſpěwacž njemoža. — Małožba na ſchulu bliſko leži. To jeno budž naſpomnjenie, ſo dýrbja ſudne ſchule ſpěwu wjele wjazy čaſha woprowacž, dýzli to wjetſhina někole čini. Ma najwiažy měſtnach wſchaf trébne njeje, ſo ſo licžba ſpěwanſkich hodžinow pomnoži, tola pak ma ſo pódla nich bôle ſkladnoſtnje ſpěwacž. Schtož wjeſeſeho abo ſrudneho w ſchulſkim kruhu wutroby tak poſnuwa, ſo poſchitkovne ſačzueze wuras žada, tam dýrbí ſo ſpěwacž, a býlo-li to tež woſrjedž roſwucžowanja.

(Pſchichodnje dale.)

Knjeſ Kocžka.

Powjedańčko ſe ſawoſtajeństwa Žana Wjele.

(Słónčenje.)

Hjžom do tſecžeho ſéta to džesche, ſo běſche Žonaž do dala na precžli jěl, a nadzija běſche nimale do zhlá ſaſhla, ſo ſo hdž ſaſo wróči.

S knjeſom Worjehom — wón wſchaf móžesche ſedma wjazy knjeſ řeſacž — běſche drje ſlepje, dokež bě na czele ſaſil a ſ khorobu ſtanyl. Ale wón ſ Richardom muſu žiwyſehe a wuja a jeho ſklužobných muži želesche, w tej wérje, jich wſchitkich ma morjowe dno.

Tak rás ſ wječzora ſrudnaj w najatej khubobnej ſtvičzý ſedžeschtaj. Pschi blykej lampz̄y čitasche Richard ſ nutrňym hložom ſ modlerſkich knihow, kíž bě ſej na blidko wſal. Ma dobo ſebra ſo po ſkodže horje twjerdy poſhwatný ſtup. „Schto dha hiſeče tola k namaj tak poſdže psched nozu chze?“ — Tu ſaſtupi zuſy muž do ſtwh.

„Dobry wječzor daj Boh!“ to praſicž a Worjeha ſ rufomaj wobjecž a wutrobnje koſchicž, bě jene. „Szym hijom ſhonił, ſak ſo tu mataj. Ale něk, džakowanjo Bohu, je hubjenſtwa kónz. Lódz bohata w pschedstawje ſteji a ludži mam žiwyh a čiłyh. Ssymy pschiwiesli bohatych tworow wſcho poſno, a ſchtož je dže wjazy: wſcho poſniczko ſkota ſa wobaj Waju. Haj, ſpěwajtaj mielu Bohu kħwalbu a džak!“

S tých ſwjeſelných ſlowow hijom žami ſhudacže, ſchtož tón muž bě. Nichto druhi hacž Žonaž, wo kotrehož běſchtaj hijom tak wjele plakaloj. Řajki to ſbožowny woſrot psches Božu ruku! Řajke to něk ſačzueze ſyly!

* * *

Raf bě šo Šonákej wjedlo, snajem⁊ hižom hacž do teho po-
dawka, hdźež šo ta honjena łódź psched brjohom lehny. Šeno
wscho bóle do drobna wón jimaj w bližschich dnjach rošpraja. Schto
raf je šo potom w tym njeſnatym kraju stało, wo tym je tajſele
powieſcze dawał:

Hdyž naš morjo sfínczne na pěsti storceži, dozpichmý ſucheho
fraja. Přiched ſobu widzachmý lěš; nihdže pak njebě ani poło, ani
wjeſz, ani cžlowjek. Ale to bě ſa naš hizom witana wěz, ſo běchu
přiched nami ſchtomý. Snich móžachmý nabracz, ſchtožkuſi bě trjeba,
to wſchitko ſnažadžowacz, ſchtož bě na lóddzi na frudci ſchlo. Vjech
tež bě wěſte, ſo měšazh ſańdu, přjedy hacž mohlo ſo wſchitko
ſhotowicz, ſylnjachmý ſebi mjes ſobu wěru, ſo ſo nam tola ſ Božej
pomožu radži. „Lóddžneho thlěba“, přajachmý ſebi, „kuſcheneho
mjaſha a marisnow mamy hiſchcze na dołhi čaž, a w lěšu ſnadž
namakamý plodh. Duž cžěſlujmý ſwěru, a hdyž budže tak wſcho
do rjada, ſo božmje ſažo na morjo puſhcžmý.“

Ale wscho swjerczi ſo hinał, hacž bě myſlone. Junfrócz naſ
pſchi leſnym džele njejabz̄y retomaž džiwich mužiſkow wobda. Psched
tymi žana wobora njebě a žadyn wucžek na žadyn boſ. Abo ſak
mohli a chzyli ſo ſ nimi do bitwy dacž, hdýž bě jich na kóždeho
wot naſ wjazh hacž džeſacž? My drje chzycmy jím prajicž, ſo
dyrbja naſ na poſoj wostajicž. Ale ſak ſo džě ſ ludźimi doręcžecž
mohł, fiž njeſnaja ſkłowcžka twojeje rěcze? Ma wulſe ſbože bě mjes
nimi jedyn, fiž móžesche trochu jendželſku rěcž. Tón běſche něhdyn,
ſaž poſdžischo do teho pſchińdžech, jendželſkim lódźnikam ſlužiſ a
po cžaſhu cžefnył. So bě tón pódla, bě ſa naſ njeſtałe ſbože.
Schtó wě, ſak budžishe ſo nam hewaſ ſeschlo! Wón mi ſroſymicž
da, ſo psched nimi nimam̄ žaneje bojoſcze měcž. Sedyn ſ nich je
naſ wcžera ſ naſdała pýtnył a hnýdom to jich kraſej powiedzieć
hnał. Král je jich tehodla pýšlał, ſo býchu naſ jemu pſchiwiedli:
ſ dobrým, hdýž chzem̄, a ſe ſkym, jeli býchmy ſo ſpjecžili. Duž
dachmy ſo wjescž. A to bě pucž do ſłotych stronow. — Mój
Richardze, schtó moħł wſchaſt wjedžecž, hacž budžishe bjes twojeje
kóžki wſchitko tak wuhojnje wuſchlo. Ta praju: Gawērnie niz!

Muž nijemaše wocži cžinjachmę, widżo w kralowej stwizy wschę scženę, stoły a blida wot sameho šlota. A pschi wschitkej krasznoſcži běſche tam něſchtó ſmjerč-hroſne, mjenujz̄h mjerwjeńza wo- hídnych myſchi, kiž ſe wschitlich ſutow ſkafachu. Te ſamo hacž na blido horje ſkafachu a kralej psched hubu precž žerjechu. A njech tež pacholi, kóždý ſe ſłotej žerdku, je pytachu moricž, njebeſche tola pschezo žaneho wotbjerka widžecž. Mi bě to grau, a duž ſo dach krala psches tolmacža prashecz, czechodla tu žaneje kóčki na tajke njerodže nima. A wón ſo mje woprashecz da: „Kóčka? Schto ſtanano to je?“ — A hdvž běch jemu roſprajil, schto to do ſtwórbę je, a kaſ ſo ta psche myſche hodži a ſo many tež tajkeho ſtworje- nja na lódži, wón pschikasa, hnydom po tajku myſche-honjerku hnacž. A hdvž ta pschiindže a bu ſ rukow puſchežena, bě ſa khwili myſcha- zych cžekow na ſemi wscho połne. Bých wamaj popſchał, to wulfe džiwanje widžecž. Kral chžysche to jemu tak ſpodžiwnie ſkočzatko runy pucž ſa ſtwoje měcz. Budžische wón nam jo wſał a nam ſa to nicžo njedał, budžichmę dyrbjeli ſebi to lubicž dacž. Ale ſ do- breje wole wón ſa twoju kóčku, ſchtož ſebi, mój Richardže, nje- móžesč myſlicž, a ſchtož bě mi ſamemu nimo měry, kótlík ſłota da pschede mnje ſtajicž. Duž khroblischeje wutroby dobych a dach jemu naſajtra dwě wot jejnych młodych pschinjescž. A ſa njej runje tajkeho ſapłaczenja doſtach. To nimale ſ wérje podobne njeje. Tola mi poſdžischo teho tak wulfi džiw njebě, hdvž běch dowidział, ſo je w jich kraju runje tak dobreho ſłota kaž poła naš rudy. Hlej, Richardže, ſchtó by to rjekł, ſo budžesč psches twoju kóčku tak bohaty knjes?

Ale tež ſa тебје, mojo, njemačo ſlota ſwifowach. Ty bě mi

telfo ſtwěcžateho drobjafa na pſchedań abo na pſcheměń ſobu do
kódže dał. To njebeh hacž do požleńfi w Šndisſej ſwoſbywał q
mějach hiſchcže někotre nahladne ſbytſi. Ludžo wonego kraja, wiđjo
te debjenífi, ſchpihelfi nože a druhí błyſchcžath cžapork, běchu na
njón kaž džitvi a dawachu radži ſa wſchě te ſtwěcžate wězki jadrjeschla
ſkoteho pěſka. Potajſim nabych tež ſa tebje ſkoteje dobh. A nim o teho
maſch połnicžku lódz drohich indiſſich tworow. To je nětſ ſ Božej
pomožu wſcheje cžěſnoth kónz.

„A tu ma tež našhe powjedańčko fónz! Tola rad byſčcje hiſčcje ſhonili, faſ je ſo dale ſ tym nětfo taſ bohatym Richardom mělo. Hacž-tež-to hroſnje woſordnýl njeje, faž někotryžkuſi, fiž ſ holeje fhěžfi na wulfe ſublo ſe ſbožom pſchińdže?

¶ Waſchemuſ wjeſelu móžu wam ſdželicž: Wón je ſtwoje bohatſtvo na tajfe ſkutki ſwuziš, nad fotrhmíž je njebjeſti žohnowař ſpodobanje měl. Dokelž běſche ſtam na ſebi ſhoníš, ſak hórkó maju ſo kħude ſħrotki, da wón fa kħude džēcži, fiž běchu bjes starſchich, ſħrotownju natwaricž a je w njej fa ſtwoje pjenjeſy ſublačž. A lubu macżeŕku w pomjatku noſcho, njeſabu to, ſak něfotražfuli wudowa ſħilſujo ſuchi kħlēb jě a dħirbi w lodothèm cžaſu w fucžiſu ſe ſymu dħrifotacž. Ga tajfe wħohe ſtaſa wón wudownju stajicž, w fotrejž buču hacž do ſmijercže žiwjene.

A skóncžnje nětk hiščcže ſłowcžko dla mjenia: knjeg Kóczka. Lóžko je móžno, so někotsi ſu, fotſiž tu powjestku hižom wot prjedy ſnaja. Čzi ſnano praja: „Tón Richard je po prawom Wittington rěkal. Pſčecžo dha mamy tudž nadpiſmo: Knjeg Kóczka?“ — To wſchaf je wěrno, wón je wopravdże Wittington ſe ſwójsnym mjenom rěkal. Ale wý wěscže, lud wſchelake pſchi- mjenia dawa, wudmujo ſ wjetſcha, ale tola tež ſ khwilemi cžebne. Schtó pač budžishe tajkeho dobreho knjega wudmowacž mohl? Mjeno „Knjeg Kóczka“ njebeſche ſa njeho ſ wudmom, ale bě ſ cžescžu. S kwalbu a ſ džakom kchodžesche ſa jeho dobroty mjes ludom powjescž, kaf je ſo Boži džiw podał, ſo je jemu pſches kóczku tajke bohatſtwo pſchischlo. A muſtojný moſer ſhotowi wobras, na fotrymž běſche Richard kaž khudž hólcž ſ kóczku na ružy wiđecž. A tajkich wobrasow ſežini ſo wjele, a kóždy na nje ſ wježelom hladasche. A ſ teho po něcžim wone pſchimjeno naſta. A dženža hiſčcže móžecže w jendželskich městach thchle wobrasow nađeńcž a ſ kwalenjom ſluſčecž to mjenio „knjeg Kóczka.“

Wschelake s bliska a s daloka.

— Diözesanska shromadzisna Budyskeho wokrješa njeſměje ſo, faž je w poſlednim čiſle „P. B.“ czischczane, 4., ale ſchtwórtf 6. oſtobra dopołdnja w 10 hodž. w poſedzeńſej ſali wokrjeſneho hejtmanſtwia w Budyschinje (t. j. prijedawſha ſtará poſedzeńſta ſala pſchiſzažneho ſuda). Zyrkwinia wychnoſcz moczaſkuje, ſo ſo zyrkwińſzhy pſchedſtejiczerjo w bohatej liczbje na tu shromadzisnu ſeńdit, dofelž ſo tam wſchelaki poſit ſa jich poruczenoſcz we woſadze, ſa dobre zyrkwińſte žiwjenje dželacž, podawa. Duž ſo zyrkwińſzhy pſchedſtejiczerjo tudy proſcha, ſo chzyli po tym napominanju ſwoju pſchiſluſchnoſcz dopjelnicž a pſchichodny ſchtwórtf na diözesansku shromadzisnu pſchińcž. Diözesanska shromadzisna Ramjeńſkeho wokrjeſa ſměje ſo ſrijedu 5. oſtobra dopołdnja w 10 hodž. w hoſćenzu k „ſkoty hwěſdže“ w Ramjeńzu.

Dalische dobrotwólnie dary sa wwohe armeniske kyroth:
S Rorischisfeie mošodn níches f. far. Erhaorig:

• ֆուլմիլել Խօցանի քայլ և աւ. արդյունք:

23 mienie typowych skrotołów mutroficznych dżaf.

23. Injekce mohou byť využívány len v tomto účelu.

Golcz, redattor.